

ÖZGÜN ÇALIŞMA DENEMESİ

DGUY

DENEME-9

Devlet Gelir Uzman Yardımcılığı Giriş Sınavı

CEVAP VE AÇIKLAMALI ÇÖZÜMLER

60 SORU	90 DAKİKA	4 ALAN	4 SEÇENEK
------------	--------------	-----------	--------------

Hukuk, maliye, muhasebe ve iktisat alanlarında özgün, dört seçenekli çalışma sınavı

ALAN	SORU ARALIĞI	SORU SAYISI
Hukuk	1-15	15
Maliye	16-30	15
Muhasebe	31-45	15
İktisat	46-60	15

Bu yayın resmi sınav veya kurum yayını değildir. Mevzuat referans tarihi: 31 Aralık 2025.

Ad Soyad: _____ Tarih: ____ / ____ / ____

HIZLI CEVAP ANAHTARI

1/A	2/B	3/C	4/B	5/C	6/C	7/A	8/D	9/B	10/A	11/C	12/A	13/B	14/A	15/D
16/C	17/D	18/B	19/B	20/D	21/C	22/A	23/C	24/B	25/A	26/A	27/D	28/D	29/B	30/D
31/C	32/C	33/C	34/B	35/B	36/A	37/C	38/D	39/A	40/D	41/D	42/C	43/B	44/B	45/D
46/A	47/C	48/D	49/A	50/C	51/D	52/A	53/A	54/D	55/D	56/A	57/B	58/B	59/C	60/B

HUKUK • AÇIKLAMALI ÇÖZÜMLER

SORULAR 1-6

1. 1982 Anayasası uyarınca Türkiye Büyük Millet Meclisinin toplantı ve karar yeter sayısına ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

DOĞRU CEVAP: A

ÇÖZÜM: TBMM, yapacağı seçimler dahil bütün işlerinde üye tamsayısının en az üçte biriyle toplanır. Anayasada aksine hüküm yoksa toplantıya katılanların salt çoğunluğuyla karar verir; ancak karar yeter sayısı hiçbir şekilde üye tamsayısının dörtte birinin bir fazından az olamaz. Doğru cevap A'dır.

DAYANAK / KAVRAM: 1982 Anayasası m. 96

2. Kanunların Anayasaya aykırılığı iddiasıyla açılacak iptal davalarında, esas ve şekil denetimi bakımından sürelerin doğru eşleştirilmesi aşağıdakilerden hangisidir?

DOĞRU CEVAP: B

ÇÖZÜM: Kanunların esas bakımından iptali için genel dava açma süresi Resmi Gazete'de yayımlanmasından başlayarak 60 gündür. Kanunların şekil bakımından denetlenmesine ilişkin iptal davası ise yayımlanmayı izleyen 10 gün içinde açılmalıdır. Doğru cevap B'dir.

DAYANAK / KAVRAM: 1982 Anayasası m. 148 ve m. 151

3. Kanunun, belirli koşullar gerçekleştiğinde idareye önceden belirlenmiş tek bir hukuki sonucu tesis etme zorunluluğu yüklemesi aşağıdaki kavramlardan hangisiyle ifade edilir?

DOĞRU CEVAP: C

ÇÖZÜM: Bağlı yetkide kanun, koşullar gerçekleştiğinde idareye belirli işlemi yapma zorunluluğu yükler; idarenin sonuç konusunda seçim serbestisi bulunmaz. Takdir yetkisinde ise kanuni sınırlar içinde birden fazla hukuka uygun seçenek arasından tercih yapılabilir. Doğru cevap C'dir.

DAYANAK / KAVRAM: İdare hukukunun genel ilkeleri - bağlı yetki ve takdir yetkisi

4. Bir kamu görevlisinin yetkisini kullanırken işlediği görev kusuru nedeniyle zarar gören kişi, Anayasanın genel kuralına göre tazminat davasını kime karşı açmalıdır?

DOĞRU CEVAP: B

ÇÖZÜM: Memurlar ve diğer kamu görevlilerinin yetkilerini kullanırken işledikleri kusurlardan doğan tazminat davaları, kendilerine rücu edilmek kaydıyla ve kanunun gösterdiği şekil ve şartlara uygun olarak ancak idare aleyhine açılabilir. Doğru cevap B'dir.

DAYANAK / KAVRAM: 1982 Anayasası m. 129/5

5. İdari Yargılama Usulü Kanununda yazılı bir sürenin son günü çalışmaya ara verme zamanına rastlarsa süre nasıl tamamlanır?

DOĞRU CEVAP: C

ÇÖZÜM: İdari yargıda kanunda yazılı sürenin bitimi çalışmaya ara verme zamanına rastlarsa süre, ara vermenin sona erdiği günü izleyen tarihten itibaren 7 gün uzamış sayılır. Bu hüküm, yalnızca son günün çalışmaya ara verme dönemine rastlaması halinde uygulanır. Doğru cevap C'dir.

DAYANAK / KAVRAM: 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu m. 8/3

6. Bir mükellefe vergi ve ceza ihbarnamesi tebliğ edilmiş, uyumsuzluk için özel kanunda farklı bir başvuru süresi de öngörülmemiştir. Mükellef, tarhiyata karşı vergi mahkemesinde kaç gün içinde dava açmalıdır?

DOĞRU CEVAP: C

ÇÖZÜM: İdari Yargılama Usulü Kanununa göre özel kanunlarında ayrı süre gösterilmeyen hallerde Danıştay ve idare mahkemelerinde genel dava açma süresi 60 gün, vergi mahkemelerinde ise 30 gündür. Doğru cevap C'dir.

DAYANAK / KAVRAM: 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu m. 7

HUKUK • AÇIKLAMALI ÇÖZÜMLER

SORULAR 7-12

7. Ayırt etme gücüne sahip bir küçük, yasal temsilcisinin rızası olmaksızın aşağıdaki işlemlerden hangisini tek başına yapabilir?

DOĞRU CEVAP: A

ÇÖZÜM: Ayırt etme gücüne sahip küçük ve kısıtlılar, yasal temsilcilerinin rızası olmadan kendi işlemleriyle borç altına giremezler. Buna karşılık karşılıksız kazanmada ve kişiye sıkı sıkıya bağlı hakların kullanılmasında temsilci rızası gerekmez. Doğru cevap A'dır.

DAYANAK / KAVRAM: 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu m. 16

8. Türk Medeni Kanununa göre yasal ve atanmış mirasçılar mirası kural olarak hangi süre içinde reddedebilir?

DOĞRU CEVAP: D

ÇÖZÜM: Miras, yasal ve atanmış mirasçılar tarafından 3 ay içinde reddedilebilir. Süre yasal mirasçılar için kural olarak mirasçı olduklarını öğrendikleri, atanmış mirasçılar için tasarrufun kendilerine resmen bildirildiği tarihten işlemeye başlar. Doğru cevap D'dir.

DAYANAK / KAVRAM: 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu m. 605-606

9. Borcu doğuran sözleşme kanunen yazılı şekle tabi olsa bile taraflar, borcu tamamen veya kısmen sona erdiren ibra sözleşmesini kural olarak nasıl yapabilir?

DOĞRU CEVAP: B

ÇÖZÜM: Türk Borçlar Kanununa göre borcu doğuran işlem kanunen veya taraflarca belirli bir şekle bağlı tutulmuş olsa bile borç, tarafların şekle bağlı olmaksızın yapacakları ibra sözleşmesiyle tamamen veya kısmen ortadan kaldırılabilir. Doğru cevap B'dir.

DAYANAK / KAVRAM: 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu m. 132

10. Taraflar belirli bir makinenin satımı konusunda anlaşmış, ancak makinenin zilyetliği alıcıya devredilmeden önce makine taraflara yüklenemeyen bir yangında tamamen yok olmuştur. Sözleşmede özel bir risk hükmü de yoktur. Kural olarak hasar kime aittir?

DOĞRU CEVAP: A

ÇÖZÜM: Kanundan, durumun gereğinden veya sözleşmedeki özel koşullardan doğan ayırık haller dışında taşınır satışlarında yarar ve hasar zilyetliğin devrine kadar satıcıya aittir. Soruda zilyetlik henüz devredilmediğinden hasar satıcı üzerinde kalır. Doğru cevap A'dır.

DAYANAK / KAVRAM: 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu m. 208

11. Bir faturayı alan kişi, faturanın içeriği hakkında aldığı tarihten itibaren kaç gün içinde itiraz etmezse içeriğini kabul etmiş sayılır?

DOĞRU CEVAP: C

ÇÖZÜM: Türk Ticaret Kanununa göre faturayı alan kişi, aldığı tarihten itibaren 8 gün içinde içeriği hakkında itiraz etmezse faturanın içeriğini kabul etmiş sayılır. Doğru cevap C'dir.

DAYANAK / KAVRAM: 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu m. 21/2

12. Hamiline yazılı pay senedinin devrinin şirket ve üçüncü kişiler hakkında hüküm ifade etmesi için aşağıdakilerden hangisi gerekir?

DOĞRU CEVAP: A

ÇÖZÜM: Hamiline yazılı pay senetlerinin devri, şirket ve üçüncü kişiler hakkında ancak zilyetliğin geçirilmesi suretiyle payı devralan tarafından Merkezi Kayıt Kuruluşuna yapılacak bildirimle hüküm ifade eder. Doğru cevap A'dır.

DAYANAK / KAVRAM: 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu m. 489

HUKUK • AÇIKLAMALI ÇÖZÜMLER

SORULAR 13-18

13. Genel haciz yoluyla ilamsız takipte borçlunun itirazı üzerine duran takibe karşı, elinde İcra ve İflas Kanununun 68 inci maddesinde sayılan belgeler bulunan alacaklı itirazın kaldırılmasını hangi merciden ister?

DOĞRU CEVAP: B

ÇÖZÜM: İİK m. 68 ve devamındaki belgelerden birine dayanan alacaklı, itirazın kendisine tebliğinden itibaren kanuni süre içinde icra mahkemesinden itirazın kaldırılmasını isteyebilir. İtirazın iptali ise genel mahkemede açılan ayrı bir davadır. Doğru cevap B'dir.

DAYANAK / KAVRAM: 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu m. 68

14. Vergi Usul Kanununa göre yoklamanın temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

DOĞRU CEVAP: A

ÇÖZÜM: Yoklamanın amacı; mükellefleri, mükellefiyetle ilgili maddi olayları, kayıtları ve konuları araştırmak ve tespit etmektir. Yoklama yargısal karar verme veya cebren tahsil işlemi değildir. Doğru cevap A'dır.

DAYANAK / KAVRAM: 213 sayılı Vergi Usul Kanunu m. 127

15. Bir limited şirket ortağı payını devretmiştir. Devirden önceki döneme ait ve şirketten tahsil edilemeyen kamu alacağı bakımından devreden ile devralanın sorumluluğu nasıl belirlenir?

DOĞRU CEVAP: D

ÇÖZÜM: Limited şirket ortakları, şirketten tahsil edilemeyen veya tahsil edilemeyeceği anlaşılan kamu alacağından sermaye hisseleri oranında doğrudan sorumludur. Payın devri halinde devreden ve devralan, devirden önceki kamu alacakları bakımından bu oran dahilinde müteselsilen sorumlu tutulur. Doğru cevap D'dir.

DAYANAK / KAVRAM: 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun m. 35

16. Bireylerin zararlarını yeterince değerlendiremediği düşünülen ve tüketimi vergi, yasak veya bilgilendirme yoluyla azaltılmaya çalışılan mallar aşağıdakilerden hangisidir?

DOĞRU CEVAP: C

ÇÖZÜM: Erdemsiz mallar, bireylerin kendi refahları üzerindeki olumsuz etkilerini eksik değerlendirebildikleri kabul edilen ve bu nedenle tüketimi kamusal müdahaleyle sınırlandırılan mallardır. Doğru cevap C'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Maliye teorisi - merit/demerit goods yaklaşımı

17. Toplam emisyon üst sınırının sabit olduğu ve izinlerin serbestçe alınıp satıldığı bir sistemde maliyet etkin denge hangi koşulda oluşur?

DOĞRU CEVAP: D

ÇÖZÜM: Devredilebilir izin piyasasında düşük azaltma maliyetli firmalar daha fazla azaltım yapıp izin satar, yüksek maliyetli firmalar izin satın alır. İşlemler, marjinal azaltma maliyetleri izin fiyatında eşitlenince durur ve hedef en düşük toplam maliyetle sağlanır. Doğru cevap D'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Çevre ekonomisi - cap-and-trade ve marjinal azaltma maliyeti

18. Tek bir oyun seçim sonucunu değiştirme olasılığı çok düşük olduğu için seçmenin siyasal konularda ayrıntılı bilgi edinme maliyetine katlanmaması hangi kavramla açıklanır?

DOĞRU CEVAP: B

ÇÖZÜM: Seçmenin bilgi edinme maliyeti yüksek, tek oyunun sonucu değiştirme ihtimali ise çok düşük olduğunda ayrıntılı bilgi toplamamayı seçmesi rasyonel bilgisizlik olarak adlandırılır. Doğru cevap B'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Kamu tercihi teorisi - rational ignorance

MALIYE • AÇIKLAMALI ÇÖZÜMLER

SORULAR 19-24

19. Aşağıdaki kamu harcamalarından hangisi yeni bir varlık oluşturması ve üretim kapasitesini uzun süre artırması nedeniyle sermaye harcaması niteliğindedir?

DOĞRU CEVAP: B

ÇÖZÜM: Sermaye harcamaları bir yıldan uzun süre yarar sağlayan varlıkların edinimi veya oluşturulmasına yöneliktir. Yeni laboratuvar binası kamu sermaye stokunu artırır; diğerleri cari nitelikteki işletme giderleridir. Doğru cevap B'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Kamu harcamalarının ekonomik sınıflandırılması - cari ve sermaye harcamaları

20. Bir kamu projesinin başlangıçtaki sosyal maliyeti 100 birimdir. Proje birinci yıl sonunda 60, ikinci yıl sonunda 66 birim sosyal fayda sağlayacaktır. Sosyal iskonto oranı %10 ise projenin net bugünkü değeri yaklaşık kaç birimdir?

DOĞRU CEVAP: D

ÇÖZÜM: Faydaların bugünkü değeri $60/1,10 + 66/1,10^2 = 54,55 + 54,55 = 109,10$ birimdir. Başlangıç maliyeti 100 birim olduğundan net bugünkü değer yaklaşık 9,1 birimdir. Pozitif net bugünkü değer proje lehine bir göstergedir. Doğru cevap D'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Fayda-maliyet analizi - net bugünkü değer

21. Arzı sabit bir araziye sürekli nitelikte yıllık vergi konulmasının, gelecekteki vergi ödemelerinin bugünkü değeri kadar arazi fiyatını düşürmesi hangi kavramla açıklanır?

DOĞRU CEVAP: C

ÇÖZÜM: Sürekli bir vergi yükünün gelecekteki ödemeleri piyasa fiyatına yansıyarak varlığın bugünkü değerini düşürebilir. Bu olgu vergi kapitalizasyonu olarak adlandırılır ve özellikle arzı sabit varlıklarda belirgindir. Doğru cevap C'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Vergi teorisi - tax capitalization

22. Corlett-Hague yaklaşımına göre emek arzı üzerindeki bozucu etkiyi azaltmak isteyen bir dolaylı vergi sistemi aşağıdaki mallardan hangisini görece daha yüksek vergilemelidir?

DOĞRU CEVAP: A

ÇÖZÜM: Boş zaman doğrudan vergilenemediğinde, boş zamanla tamamlayıcı malların daha yüksek vergilenmesi boş zamanın dolaylı fiyatını artırarak emek vergisinin yol açtığı çalışma-boş zaman sapmasını azaltabilir. Bu Corlett-Hague kuralının özüdür. Doğru cevap A'dır.

DAYANAK / KAVRAM: Optimal dolaylı vergileme - Corlett-Hague kuralı

23. Kamu kurumunun belirli bir hizmetinden yararlanma veya belirli bir izni alma karşılığında, hizmetle bağlantılı olarak alınan kamu geliri aşağıdakilerden hangisidir?

DOĞRU CEVAP: C

ÇÖZÜM: Harç, belirli bir kamu hizmetinden yararlanma veya hukuki bir işlem ve izin dolayısıyla alınan kamu geliridir. Vergiden farklı olarak belirli hizmet veya işlemle doğrudan bir bağlantı bulunur. Doğru cevap C'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Kamu gelirleri - harçların özellikleri

24. Bir gerçek kişinin farklı kaynaklardan elde ettiği gelir unsurlarının aynı beyannamede birleştirilerek toplam gelir üzerinden vergilendirilmesi hangi gelir vergisi sisteminin özelliğidir?

DOĞRU CEVAP: B

ÇÖZÜM: Üniter veya global gelir vergisi sisteminde farklı kaynaklardan doğan gelir unsurları bir araya getirilir ve toplam safi gelir üzerinden tek tarife uygulanır. Sedüler sistemde ise her gelir unsuru ayrı ayrı vergilendirilir. Doğru cevap B'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Vergi sistemleri - üniter ve sedüler gelir vergisi

MALİYE • AÇIKLAMALI ÇÖZÜMLER

SORULAR 25-30

25. Performans esaslı bütçelemelerde aşağıdakilerden hangisi bir çıktı göstergesine örnektir?**DOĞRU CEVAP: A****ÇÖZÜM:** Çıktı göstergesi idarenin ürettiği mal veya hizmetin doğrudan miktarını gösterir. Tamamlanan inceleme sayısı doğrudan üretimi ölçer; uyum, güven ve gelir dağılımı ise daha çok sonuç veya etki göstergeleridir. Doğru cevap A'dır.**DAYANAK / KAVRAM:** Performans esaslı bütçeleme - girdi, çıktı, sonuç ve etki göstergeleri**26. Yapısal faiz dışı denge, GSYH'nin %1'i tutarında fazladan %3'ü tutarında fazlaya yükselmiştir. Diğer koşullar değişmezken bu gelişme mali duruş bakımından nasıl yorumlanır?****DOĞRU CEVAP: A****ÇÖZÜM:** Yapısal faiz dışı fazlanın GSYH'ye oranla 1 puandan 3 puana çıkması, konjonktür etkilerinden arındırılmış mali pozisyonun 2 yüzde puan sıkılaştığını gösterir. Fazladaki artış toplam talep üzerinde daraltıcı yönde değerlendirilir. Doğru cevap A'dır.**DAYANAK / KAVRAM:** Maliye politikası - yapısal faiz dışı denge ve mali etki**27. Bir devletin borç sürdürülebilirliğini ve piyasa erişimini tehlikeye atmadan geçici olarak harcamalarını artırabilme veya vergilerini azaltabilme kapasitesi hangi kavramla ifade edilir?****DOĞRU CEVAP: D****ÇÖZÜM:** Mali alan, kamu kesiminin sürdürülebilirlik ve finansman güvenilirliğini bozmadan politika amacıyla ek kaynak kullanabilme kapasitesidir. Borç düzeyi, vade yapısı, gelir kapasitesi ve kurumsal güven bu alanı etkiler. Doğru cevap D'dir.**DAYANAK / KAVRAM:** Maliye politikası - fiscal space**28. Kısa vadeli kamu borçlarının anapara azaltılmadan uzun vadeli borçlara dönüştürülmesi aşağıdakilerden hangisidir?****DOĞRU CEVAP: D****ÇÖZÜM:** Tahkim veya konsolidasyon, kısa vadeli borçların uzun vadeli borçlara dönüştürülmesidir. Konversiyon ise genellikle borcun faiz yükünü düşürmek amacıyla eski borcun daha düşük faizli yeni borçla değiştirilmesini ifade eder. Doğru cevap D'dir.**DAYANAK / KAVRAM:** Kamu borç yönetimi - tahkim ve konversiyon**29. Bir mal 15 Nisan tarihinde alıcıya teslim edilmiş, bu işleme ilişkin fatura 20 Nisan tarihinde düzenlenmiştir. Fatura teslimden önce düzenlenmediğine göre KDV bakımından vergiyi doğuran olay hangi tarihte meydana gelir?****DOĞRU CEVAP: B****ÇÖZÜM:** KDV'de temel kural, mal teslimi veya hizmet ifası anında vergiyi doğuran olayın meydana gelmesidir. Fatura teslimden önce düzenlenmiş olsaydı fatura tutarıyla sınırlı özel kural uygulanabilirdi; soruda teslim önce gerçekleşmiştir. Doğru cevap B'dir.**DAYANAK / KAVRAM:** 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu m. 10**30. Kamu idaresinin gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerine ilişkin mali karar ve işlemlerinin; bütçe, kullanılabilir ödenek, mevzuat ve mali kararlarla uyumu yönünden taahhüt veya ödeme öncesinde kontrol edilmesi aşağıdakilerden hangisidir?****DOĞRU CEVAP: D****ÇÖZÜM:** Ön mali kontrol, harcama birimleri ile mali hizmetler birimi tarafından mali karar ve işlemlerin uygulanmasından önce yapılan uygunluk kontrolüdür. İç denetimden ve Sayıştayın dış denetiminden farklıdır. Doğru cevap D'dir.**DAYANAK / KAVRAM:** 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu m. 58

MUHASEBE • AÇIKLAMALI ÇÖZÜMLER

SORULAR 31-36

31. İşletmenin seçtiği muhasebe politikalarını birbirini izleyen dönemlerde değiştirmeden uygulaması ve zorunlu değişikliklerin etkisini açıklaması hangi temel kavramın gereğidir?

DOĞRU CEVAP: C

ÇÖZÜM: Tutarlılık kavramı, mali tabloların dönemler arasında karşılaştırılabilmesi için muhasebe politikalarının benzer olaylarda değişmeden uygulanmasını; zorunlu değişikliklerin ise gerekçe ve etkileriyle açıklanmasını gerektirir. Doğru cevap C'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Muhasebenin temel kavramları - tutarlılık

32. Aşağıdaki hesaplardan hangisi aktif karakterli hesap grubunda yer almakla birlikte alacak bakiyesi veren düzenleyici bir hesaptır?

DOĞRU CEVAP: C

ÇÖZÜM: 103 Verilen Çekler ve Ödeme Emirleri hesabı, hazır değerler grubunda yer alan aktif düzenleyici bir hesaptır ve alacak bakiyesi verir. Düzenlenen ancak henüz bankadan tahsil edilmemiş çekler bu hesapta izlenir. Doğru cevap C'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Tekdüzen Hesap Planı - 103 Verilen Çekler ve Ödeme Emirleri (-)

33. Dönem sonunda borç senetleri için hesaplanan reeskontun kaydı aşağıdakilerden hangisidir?

DOĞRU CEVAP: C

ÇÖZÜM: Borç senetleri reeskontu, borcun bilanço günündeki tasarruf değerine indirilmesini sağlar. Dönem sonunda 322 Borç Senetleri Reeskontu hesabı borçlandırılır ve 647 Reeskont Faiz Gelirleri hesabı alacaklandırılır. Doğru cevap C'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Tekdüzen Hesap Planı - 322 ve 647 hesapları

34. Bir yıllık kira bedelinin tamamı peşin tahsil edilerek 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler hesabına kaydedilmiştir. Dönem sonunda kazanılmış kısmın gelir hesabına aktarılmasında hangi hesap borçlandırılır?

DOĞRU CEVAP: B

ÇÖZÜM: Peşin tahsil edilen ancak henüz kazanılmamış tutar 380 hesapta izlenir. Dönem içinde kazanılan kısım aktarılırken 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler hesabı borçlandırılır, ilgili gelir hesabı alacaklandırılır. Doğru cevap B'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Dönemsellik ilkesi - 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler

35. Bir işletme mallarını satılmak üzere komisyoncuya konsinye olarak göndermiştir. Komisyoncu henüz nihai müşteriye satış yapmamıştır. Bu aşamada aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

DOĞRU CEVAP: B

ÇÖZÜM: Konsinye gönderimde mülkiyet ve satış riski nihai satış gerçekleşinceye kadar gönderen işletmede kalır. Bu nedenle gönderme anında gelir doğmaz; mallar konsinye stok olarak gönderenin varlıkları içinde izlenir. Doğru cevap B'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Genel muhasebe - konsinye mal işlemleri

36. İşletmenin bir yıldan daha kısa süre içinde geri almayı beklediği depozito ve teminatlar hangi hesapta izlenir?

DOĞRU CEVAP: A

ÇÖZÜM: Bir yıl içinde geri alınması beklenen verilen depozito ve teminatlar 126 hesapta; bir yıldan uzun vadeli olanlar 226 hesapta izlenir. 326 ve 426 ise işletmenin aldığı depozito ve teminatlara ilişkindir. Doğru cevap A'dır.

DAYANAK / KAVRAM: Tekdüzen Hesap Planı - 126 Verilen Depozito ve Teminatlar

MUHASEBE • AÇIKLAMALI ÇÖZÜMLER

SORULAR 37-42

37. Bir işletmede stokta kalma süresi 50 gün, alacak tahsil süresi 40 gün ve ticari borç ödeme süresi 30 gündür. Nakit dönüşüm süresi kaç gündür?

DOĞRU CEVAP: C

ÇÖZÜM: Nakit dönüşüm süresi = stokta kalma süresi + alacak tahsil süresi - ticari borç ödeme süresi olarak hesaplanır. $50 + 40 - 30 = 60$ gündür. Doğru cevap C'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Mali analiz - cash conversion cycle

38. Bir işletmenin net kar marjı %8, aktif devir hızı 1,5 ve öz kaynak çarpanı 2,0'dır. DuPont eşitliğine göre öz kaynak karlılığı kaçtır?

DOĞRU CEVAP: D

ÇÖZÜM: DuPont eşitliğinde öz kaynak karlılığı = net kar marjı x aktif devir hızı x öz kaynak çarpanı biçimindedir. $0,08 \times 1,5 \times 2,0 = 0,24$ olduğundan oran %24'tür. Doğru cevap D'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Mali analiz - DuPont sistemi

39. Bir bilanço kaleminin aktif toplamına veya pasif toplamına oranlanarak yüzde olarak ifade edilmesi hangi analiz tekniğidir?

DOĞRU CEVAP: A

ÇÖZÜM: Dikey analizde aynı döneme ait mali tablo kalemleri ortak bir tabana oranlanır. Bilançoda taban aktif veya pasif toplamı, gelir tablosunda ise genellikle net satışlardır. Doğru cevap A'dır.

DAYANAK / KAVRAM: Mali tablolar analizi - yüzde yöntemiyle dikey analiz

40. Bir sermaye şirketi, ortağına olan 300.000 TL borcu sermaye artırımını yoluyla öz kaynağa dönüştürmüştür. İşlem tamamlandığında mali tablo etkisi aşağıdakilerden hangisidir?

DOĞRU CEVAP: D

ÇÖZÜM: Ortaklara olan borcun sermayeye mahsubu, yabancı kaynağın öz kaynağa dönüşmesidir. 331 Ortaklara Borçlar hesabı azalırken 500 Sermaye hesabı artar; işlem nakit yaratmadığından toplam varlık değişmez. Doğru cevap D'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Şirketler muhasebesi - borcun sermayeye mahsubu

41. Tasfiye sonunda varlıkların paraya çevrilmesinden 900.000 TL elde edilmiş, borçlar ve tasfiye giderleri için 500.000 TL ödenmiştir. Ödenmiş sermaye 300.000 TL olduğuna göre tasfiye karı kaç TL'dir?

DOĞRU CEVAP: D

ÇÖZÜM: Borçlar ve tasfiye giderleri ödendikten sonra ortaklara dağıtılabilecek net varlık $900.000 - 500.000 = 400.000$ TL'dir. Bunun 300.000 TL'si sermayenin iadesi, kalan 100.000 TL ise tasfiye karıdır. Doğru cevap D'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Şirketler muhasebesi - tasfiye sonucu

42. Birleşik üretim sürecinin toplam maliyeti 500.000 TL'dir. Yan ürünün satış değeri 80.000 TL, satışa hazır hale gelmesi için gereken ek işleme ve satış giderleri 20.000 TL'dir. Net gerçekleştirilebilir değer yöntemiyle yan ürün değeri birleşik maliyetten düşülürse ana ürüne yüklenecek maliyet kaç TL olur?

DOĞRU CEVAP: C

ÇÖZÜM: Yan ürünün net gerçekleştirilebilir değeri $80.000 - 20.000 = 60.000$ TL'dir. Bu tutar birleşik üretim maliyetinden düşülür: $500.000 - 60.000 = 440.000$ TL ana ürüne yüklenir. Doğru cevap C'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Maliyet muhasebesi - yan ürünlerin net gerçekleştirilebilir değer yöntemi

MUHASEBE • AÇIKLAMALI ÇÖZÜMLER

SORULAR 43-48

43. Önceden belirlenen genel üretim gideri yükleme oranı makine saati başına 40 TL'dir. Dönemde 5.000 makine saati çalışılmış ve fiili genel üretim gideri 212.000 TL olmuştur. Giderler kaç TL eksik veya fazla yüklenmiştir?

DOĞRU CEVAP: B

ÇÖZÜM: Yüklenen genel üretim gideri $40 \times 5.000 = 200.000$ TL'dir. Fiili gider 212.000 TL olduğundan 12.000 TL eksik yükleme vardır. Doğru cevap B'dir.
DAYANAK / KAVRAM: Maliyet muhasebesi - genel üretim giderlerinin yüklenmesi

44. Bir işletme X ve Y ürünlerini $2X + 1Y$ sabit satış karmasıyla satmaktadır. X'in birim katkı payı 30 TL, Y'nin 20 TL ve toplam sabit gider 400.000 TL'dir. Başa baş noktasında satılması gereken X ve Y miktarları hangisidir?

DOĞRU CEVAP: B

ÇÖZÜM: Bir satış karması paketinin katkı payı $2 \times 30 + 1 \times 20 = 80$ TL'dir. Başa baş için $400.000/80 = 5.000$ paket gerekir. Her pakette 2 X ve 1 Y bulunduğundan X 10.000, Y 5.000 birim satılmalıdır. Doğru cevap B'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Maliyet-hacim-kar analizi - çok ürünlü başa baş noktası

45. Atıl kapasitesi bulunan bir işletmeye 10.000 birimlik özel sipariş için birim başına 70 TL teklif edilmiştir. Birim değişken üretim maliyeti 50 TL, siparişe özel ambalaj maliyeti 5 TL ve sabit giderler değişmeyecektir. Siparişin kabulü faaliyet karını ne kadar değiştirir?

DOĞRU CEVAP: D

ÇÖZÜM: Atıl kapasite bulunduğundan vazgeçilen normal satış yoktur. Birim ek katkı $70 - 50 - 5 = 15$ TL, toplam ek kar $15 \times 10.000 = 150.000$ TL'dir. Değişmeyen sabit giderler karar açısından geçerli değildir. Doğru cevap D'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Yönetim muhasebesi - özel siparişte geçerli maliyet

46. Dolaylı fayda fonksiyonundan Marshall talep fonksiyonunu elde etmeyi sağlayan Roy özdeşliği aşağıdakilerden hangisidir?

DOĞRU CEVAP: A

ÇÖZÜM: Roy özdeşliği $x_i(p, m) = -[\partial v(p, m)/\partial p_i]/[\partial v(p, m)/\partial m]$ biçimindedir. Dolaylı fayda fonksiyonunun fiyat ve gelir türevleri kullanılarak Marshall talep elde edilir. Doğru cevap A'dır.

DAYANAK / KAVRAM: Tüketici teorisi - Roy özdeşliği

47. Tüketicinin geliri ve diğer malların fiyatları sabitken bir malın fiyatı değiştikçe oluşan tüketici dengelerinin geometrik yeri aşağıdakilerden hangisidir?

DOĞRU CEVAP: C

ÇÖZÜM: Fiyat-tüketim eğrisi, gelir ve diğer fiyatlar sabitken bir malın fiyatındaki değişimler sonucu oluşan tüketici denge noktalarını birleştirir. Bu eğriden bireysel talep eğrisi türetilebilir. Doğru cevap C'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Tüketici teorisi - price-consumption curve

48. Shephard lemmasına göre maliyet fonksiyonunun belirli bir girdi fiyatına göre türevi neyi verir?

DOĞRU CEVAP: D

ÇÖZÜM: Shephard lemması, maliyet fonksiyonunun bir girdi fiyatına göre türevinin, seçilen çıktı düzeyini en düşük maliyetle üretmek için kullanılan o girdinin koşullu talebini verdiğini söyler. Doğru cevap D'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Üretici teorisi - Shephard lemması

İKTISAT • AÇIKLAMALI ÇÖZÜMLER

SORULAR 49-54

49. Tam yarışılabilir bir piyasayı en iyi tanımlayan özellik aşağıdakilerden hangisidir?**DOĞRU CEVAP: A****ÇÖZÜM:** Yarışılabilir piyasa yaklaşımında fiili firma sayısından çok piyasaya hızlı ve maliyetsiz giriş-çıkış olanağı önemlidir. Batık maliyetlerin bulunmaması, yerleşik firmanın potansiyel giriş tehdidi nedeniyle rekabetçi davranmasına yol açabilir. Doğru cevap A'dır.**DAYANAK / KAVRAM:** Piyasa yapıları - contestable markets**50. Bir strateji profiline oyunun her alt oyununda Nash dengesi oluşturması ve inandırıcı olmayan tehditleri elemesi hangi denge kavramını tanımlar?****DOĞRU CEVAP: C****ÇÖZÜM:** Alt oyun mükemmel Nash dengesi, stratejilerin yalnız tüm oyunda değil her alt oyunda da Nash dengesi oluşturmasını gerektirir. Geriye doğru çözümleme yoluyla inandırıcı olmayan tehditler elenir. Doğru cevap C'dir.**DAYANAK / KAVRAM:** Oyun teorisi - subgame perfect Nash equilibrium**51. Ücret çok yüksek düzeylere çıktığında bireyin çalıştığı saatleri azaltmasına yol açan temel mekanizma aşağıdakilerden hangisidir?****DOĞRU CEVAP: D****ÇÖZÜM:** Ücret artışı boş zamanın fırsat maliyetini yükselterek çalışma yönünde ikame etkisi yaratır; aynı zamanda bireyi zenginleştirerek daha fazla boş zaman istemesine yol açar. Yüksek ücretlerde gelir etkisi baskın gelirse emek arzı geriye bükülür. Doğru cevap D'dir.**DAYANAK / KAVRAM:** Emek arzı - backward-bending labor supply**52. Tam rekabet, eksiksiz piyasalar ve dışsallıkların bulunmaması gibi standart koşullar altında refah ekonomisinin birinci temel teoremi neyi ifade eder?****DOĞRU CEVAP: A****ÇÖZÜM:** Birinci temel teorem, uygun rekabet ve piyasa tamlığı koşulları altında her rekabetçi genel denge tahsisinin Pareto etkin olduğunu söyler. Teorem dağılımın adil olduğunu değil, karşılıklı yarar sağlayan başka bir yeniden tahsis bulunmadığını ifade eder. Doğru cevap A'dır.**DAYANAK / KAVRAM:** Refah ekonomisi - birinci temel teorem**53. Bir firma cari yılda ürettiği ancak yıl sonunda satamadığı nihai malları stoklarına eklemiştir. Milli gelir hesaplarında bu mallar nasıl değerlendirilir?****DOĞRU CEVAP: A****ÇÖZÜM:** Cari dönemde üretilen ancak satılmayan nihai mallar stok değişimi veya stok yatırımı olarak yatırım harcamalarına eklenir ve üretildikleri yılın GSYH'sine dahil edilir. Daha sonra satıldıklarında stok azalışı olarak karşı kayıt oluşur. Doğru cevap A'dır.**DAYANAK / KAVRAM:** Milli gelir hesapları - stok yatırımı**54. Sabit göreceli riskten kaçınma katsayısı θ , reel faiz oranı r ve öznel iskonto oranı ρ iken Ramsey modelindeki yaklaşık kişi başı tüketim büyüme oranı aşağıdakilerden hangisidir?****DOĞRU CEVAP: D****ÇÖZÜM:** Ramsey-Euler koşulunda tüketim büyümesi yaklaşık olarak $(r - \rho)/\theta$ biçimindedir. Reel faiz sabırsızlık oranını aştıkça tüketim büyümesi yükselir; θ arttıkça tüketimin dönemler arası ikamesi zorlaşır ve büyüme tepkisi zayıflar. Doğru cevap D'dir.**DAYANAK / KAVRAM:** Büyüme ve tüketim teorisi - Ramsey-Euler denklemi

İKTİSAT • AÇIKLAMALI ÇÖZÜMLER

SORULAR 55-60

55. Diğer koşullar sabitken reel faiz oranındaki artışın sermayenin kullanıcı maliyeti ve firma yatırımı üzerindeki beklenen etkisi aşağıdakilerden hangisidir?

DOĞRU CEVAP: D

ÇÖZÜM: Sermayenin kullanıcı maliyeti finansman maliyeti, amortisman ve beklenen sermaye kazancı gibi unsurlara bağlıdır. Reel faiz yükseldiğinde sermaye kullanmanın fırsat maliyeti artar ve diğer koşullar sabitken istenen sermaye stoku ile yatırım azalır. Doğru cevap D'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Yatırım teorisi - user cost of capital

56. Cagan tipi para talebi modelinde beklenen enflasyon oranı yükseldiğinde diğer koşullar sabitken reel para talebi nasıl değişir?

DOĞRU CEVAP: A

ÇÖZÜM: Beklenen enflasyon, para tutmanın fırsat maliyetidir. Cagan modelinde beklenen enflasyon yükseldikçe ekonomik birimler reel para bakiyelerini azaltır; bu mekanizma yüksek enflasyon ve hiperenflasyon analizlerinde önemlidir. Doğru cevap A'dır.

DAYANAK / KAVRAM: Para talebi - Cagan modeli

57. Merkez bankası döviz satın alarak para tabanını artırmış, ardından aynı tutarda devlet tahvili satarak likidite etkisini geri çekmiştir. Bu işlem aşağıdakilerden hangisidir?

DOĞRU CEVAP: B

ÇÖZÜM: Döviz alımı para tabanını artırırken merkez bankasının iç varlık satışı aynı miktarda likiditeyi çeker. Net para tabanı etkisinin giderilmesi nedeniyle işlem sterilize döviz müdahalesidir. Doğru cevap B'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Merkez bankacılığı - sterilizasyon

58. Bir bankanın varlıklarının ortalama süresi yükümlülüklerinin ortalama süresinden uzundur. Piyasa faiz oranları aniden yükselirse, diğer koşullar sabitken bankanın öz kaynağı üzerinde hangi etki beklenir?

DOĞRU CEVAP: B

ÇÖZÜM: Faiz artışı sabit getirili varlık ve yükümlülüklerin bugünkü değerini düşürür. Varlıkların süresi daha uzun olduğunda varlık değeri faiz değişimine daha duyarlıdır; bu nedenle varlık değeri daha fazla düşer ve bankanın ekonomik öz kaynağı azalır. Doğru cevap B'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Bankacılık - duration gap ve faiz oranı riski

59. Ticarete konu olan sektörlerde verimlilik artışının ücretleri yükseltmesi, ücret artışının ticarete konu olmayan sektörlerle yayılması ve bu sektör fiyatlarının artması sonucunda reel kurun değerlendirilmesi hangi etkiyle açıklanır?

DOĞRU CEVAP: C

ÇÖZÜM: Balassa-Samuelson mekanizmasında ticarete konu sektörlerdeki yüksek verimlilik ücretleri artırır. Emek hareketliliği ücret artışını ticarete konu olmayan sektörlerle taşır; bu sektörlerde fiyatlar yükselir ve ekonomi reel olarak değerlendirilir. Doğru cevap C'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Uluslararası iktisat - Balassa-Samuelson etkisi

60. 1923 yılında çiftçi, tüccar, sanayici ve işçi gruplarının katılımıyla yeni devletin iktisadi gelişme ilkelerinin tartışıldığı toplantı aşağıdakilerden hangisidir?

DOĞRU CEVAP: B

ÇÖZÜM: İzmir İktisat Kongresi Şubat-Mart 1923'te toplanmış; çiftçi, tüccar, sanayici ve işçi gruplarının temsilcileri milli ekonominin gelişme ilkelerini tartışmıştır. Doğru cevap B'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Türkiye ekonomisi tarihi - 1923 İzmir İktisat Kongresi